

Az vég Temesvárbán

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

A szakasz fő témája

Ahmed pasa 160 ezres seregének felvonulása és a temesvári hősök szent esküje.

Mi történik ebben a blokkban?

- A szultán megtervezi a teljes offenzívát: Ali budai pasa a Felföldet (Észak-Magyarországot) támadja meg, hogy megossza a magyar erőket.
- Szulejmán nyomatékossítja: látni akarja Losonczi fejét, és egész Magyarországot a kezébe akarja kaparintani.
- Ahmed pasa kegyelmet eszközöl ki a szultánnál a korábban leböngött beglerbégnek, majd elindítja a sereget.
- A török had elképesztő méretű: 160 000 katona, 100 kisebb ágyú (taraszk) és 16 óriási faltörő ágyú vonul fel.
- Szent Iván napján (június 24.) a török előrs megérkezik a vár alá; Losonczi épp vidéken gyűjti be a kiegészítőket.
- Losonczi látva a veszélyt, mindössze negyedmagával, kalandos úton vágat be a bezáruló várkapun.
- Megérkezése óriási lelkesedést vált ki; Losonczi összehívja az összes nemzetiséget és polgárt.
- A kapitány megesküszik, hogy vagyonát köztük osztja szét, és velük együtt kész meghalni a keresztény hitért és a hazáért.
- A katonák és a polgárok fellelkesülve tesznek szent esküt: becsületükért és a kereszténységért életüket adják.

Tartalmi összefoglaló

A török haditerv monumentális: miközben Ahmed pasa Temesvárat veszi ostrom alá, Ali budai pasa északon indít támadást, hogy a király ne tudjon segítséget küldeni. Ahmed pasa félelmetes, 160 000 fős sereggel és hatalmas faltörő ágyúparkkal indul meg. 1552 júniusának végén a török előhad eléri Temesvárat. Losonczi épp a váron kívül intézkedik, de ahelyett, hogy elmenekülne, vakmerő módon, csupán három emberével átvág a török gyűrűn és bejut a várba. Jelenléte azonnal megnyugtatja a kedélyeket. Összehívja a vár védőit – magyarokat és külföldieket egyaránt –, és megesküszik, hogy élete végéig kitart mellettük. Erre a katonák és a város polgárai is egy emberként tesznek esküt, hogy az utolsó csepp vérükig védelmezik a várat és a keresztény világot.

5/14. RÉSZ
(165–204. sor)

Az vég Temesvárbán

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

Fontosabb régi szavak

- taraszk – kisebb méretű, tábori vagy sáncoló ágyú.
- szancsák (szandzsák) – török közigazgatási kerület, vagy az annak élén álló katonai parancsnok (szandzsákbég).
- negyedmagával – magával és még három emberrel (összesen négyen).
- kösséggel – közösséggel, a város lakosságával.

Érdekesség / Történelmi háttér

A 160 000 fős sereg létszáma a korabeli krónikás túlzása (a valóságban a sereg kb. 30–40 000 főt számlálhatott), de a védők szempontjából így is nyomasztóan végtelennek tűnt a török áradat. Az ostrom kezdete hivatalosan 1552. június 24-re, Szent Iván napjára esett.

- **Történelem:**

Hogyan épült fel a törökök haditerve a magyar erők megosztására? (Ali pasa északon, Ahmed pasa délen).

- **Irodalom:**

Vizsgáljuk meg Losonczi beszédét és a közös eskütételt! Milyen retorikai elemekkel éri el a kapitány, hogy a védők és a polgárok készek legyenek az életüket áldozni?

- **Kreatív:**

Képzeljétek el a drámai jelenetet, amikor Losonczi mindössze három emberével átvágtat a török gyűrűn, hogy bejusson a bezáruló kapun. Írjátok le ezt a pillanatot egy külső szemlélő szemszögéből 3 mondatban!